

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ
ОБЛАСТИ РОМАНИСТИКА И ГРАМАТИКА, СЕМАНТИКА, СЕМИОТИКА,
СИНТАКСА НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 1902 – 130/6 од 25.9.2020 година донесена на 215. седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет, одржана на 25.9.2020 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научните области романистика и граматика, семантика, семиотика, синтакса на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

- **проф. д-р Александра Саржоска (претседател)** – редовен професор по граматика на италијанскиот јазик и историја на италијанскиот јазик на Катедрата за италијански јазик и книжевност на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје;
- **проф. д-р Радица Никодиновска (член)** – редовен професор по теорија на превод и толкување, методика на наставата по италијански јазик и симултано и консекутивно толкување на Катедрата за италијански јазик и книжевност на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје;
- **доц. д-р Весна Коцева (член)** – доцент од наставно-научните области романистика и методика на јазик на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 5.9.2020 година и во предвидениот рок се пријави само кандидатката д-р Надица Негриевска, доктор по хуманистички науки – наука за јазик – романистика, вработена како лектор на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Република Северна Македонија. Врз основа на приложената документација, чест ни е на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатката д-р Надица Негриевска е родена на 3 септември 1981 година во Скопје. Средно образование завршува во гимназијата „Орце Николов“ во Скопје. Во 2005 година завршува додипломски студии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на Групата за италијански јазик и книжевност при Катедрата за романски јазици и книжевности со просек 9,26 и се стекнува со стручен назив дипломиран филолог по италијански јазик и книжевност со шпански јазик и книжевност – преведувачка насока. Во 2008 година завршува доквалификација за наставна насока – италијански јазик. Показува забележителни успеси во текот на студирањето и добива стипендии за студиски престој на следните универзитети во Италија: Универзитетот за странци во Сиена во 2003 година, Универзитетот за странци во Перуца во 2004 година. Во 2005 година е поставена за постојан судски преведувач од италијански и шпански јазик на македонски и обратно во Основниот суд Скопје I – Скопје, а една година подоцна е овластена и од Италијанската амбасада во Република Северна Македонија како судски преведувач на комерцијални документи и судски процеси. Своето понатамошно усовршување го продолжува на двегодишните постдипломски студии на насоката Наука за јазик на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје. По положувањето на сите испити предвидени со програмата за постдипломски студии, со просечна оценка 9,80, на 20 март 2012 година успешно го одбранува магистерскиот труд со наслов „Анализа на фудбалската лексика во италијанскиот јазик со посебен осврт на заемките“ и се стекнува со академски степен магистер по филолошки науки. Во 2013 година се запишува на

трет циклус-докторски студии на студиската програма Наука за јазик – романистика на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје. На 28 ноември 2019 година јавно ја одбранува докторската дисертација со наслов „Семантиката на простите предлози во италијанскиот јазик и нивните можни еквиваленти во македонскиот јазик“ под менторство на проф. д-р Александра Саржоска.

Од 2012 година Надица Негриевска работи на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Законски и посебни услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање доцент:

1. Научен степен доктор на науки од научната област за која се избира.
Кандидатката Надица Негриевска е доктор по хуманистички науки – наука за јазик – романистика.
2. Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно.
Кандидатката Надица Негриевска има остварен просек 9,26 на студиите од прв циклус и просек 9,80 на студиите од втор циклус.
3. Објавени најмалку четири научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации.
Кандидатката има објавено 6 (шест) научни труда во соодветната област согласно со Законот за високото образование во последните 5 (пет) години пред објавувањето на огласот за избор.

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1.	Негриевска, Надица	Значењето на италијанските прости предлози FRA и TRA и нивните можни еквиваленти во македонскиот јазик	Зборник на трудови од Меѓународната научна конференција ФИЛКО (филологија, култура, образование), Филолошки факултет при УГД – Штип 1 (4). pp. 248-255. ISSN 978-608-244-698-1	од 2016 г. трудот е објавен во 2019 г.
2.	Негриевска, Надица	Когнитивен пристап за значењето на предлозите	Палимпсест – Меѓународно списание за лингвистички, книжевни и културолошки истражувања, 4 (8). pp. 47-56. ISSN 2545-3998	од 2016 г. трудот е објавен во 2019 г.

3.	Негриевска, Надица	Потеклото на предлозите во италијанскиот јазик	Меѓународен годишен зборник на Филолошки факултет – Штип, 10 (14). pp. 9-16. ISSN 1857-7059	од 2016 г. трудот е објавен во 2019 г.
4.	Негриевска, Надица	Контрастивна анализа на можниот начин во италијанскиот и македонскиот јазик врз примери ексцерпирани од романот <i>Canone Inverso</i> од авторот Паоло Мауренсиг и преводот на македонски	Зборник на трудови од Меѓународната научна конференција ФИЛКО (филологија, култура, образование), Филолошки факултет при УГД – Штип 2. pp. 427-436. ISSN 978-608-244-308-9	од 2016 г. трудот е објавен во 2017 г.
5.	Негриевска, Надица и Донеv, Драган	Разлики меѓу шпанскиот и италијанскиот јазик од фонолошка гледна точка	Меѓународен годишен зборник на Филолошки факултет – Штип, 8 (8), стр.9-17 ISSN 1857-7059	од 2016 г. трудот е објавен во 2017 г.
6.	Маркоска, Надица	La relazione spaziale e temporale della preposizione DA nella lingua italiana e i suoi possibili equivalenti nella lingua macedone	Зборник на трудови од Меѓународната научна конференција <i>Paralelismi linguistici, letterari e culturali</i> , Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје pp.369-380. ISSN 978-608-234-036-4	трудот е објавен во 2015 г.

4. Показува способност за изведување на високообразовна дејност докажана преку осумгодишното работно искуство како помлад асистент и лектор по италијански јазик и книжевност на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“, опишано подетално во понатамошниот текст.
5. Објавена рецензирана скрипта и објавен рецензиран практикум од соодветната научна област за која се избира кандидатот во електронска форма во е-библиотека на веб страницата на УГД.

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Издавач	Година на издавање
1.	Коцева, Весна и Негриевска, Надица	Морфологија на италијанскиот јазик 1 (рецензирана скрипта) http://e-lib.ugd.edu.mk/917	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2020

2.	Коцева, Весна и Негриевска, Надица	Практикум по Морфологија на италијанскиот јазик 1 (рецензиран практикум) http://e-lib.ugd.edu.mk/925	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2020
----	------------------------------------	--	----------------------------------	------

6. Минимум 75 поени кои се однесуваат на целокупната актива на лицето.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

1. Наставно-образовна дејност

Кандидатката д-р Надица Негриевска има осумгодишно искуство во наставно-образовната дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Во 2012 година, врз основа на јавен конкурс, е избрана во наставно-научно звање помлад асистент на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, во областа романистика (Одлука бр. 2402-213/5 од 19.12.2012, Универзитетски билтен бр.93, декември 2012 год.), а во јули 2015 година, исто така врз основа на јавен конкурс е избрана во наставно-стручно звање лектор за научната област романистика на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип (Одлука бр. 1902-117/9 од 6.7.2015, Универзитетски билтен бр.149, јуни 2015 год.).

Во рамките на наставно-образовната дејност на Филолошкиот факултет кандидатката се покажа како сериозен педагошки работник кој поседува солидни вештини на комуникација, како и способност за организирање и имплементирање на сите задачи и задолженија.

Во периодот од академска 2012/2013 до 2019/2020 кандидатката Надица Негриевска е ангажирана за реализација на вежби по следните предмети од прв циклус студии на Филолошкиот факултет во Штип: Фонетика на италијанскиот јазик, Морфологија на италијанскиот јазик 1 и 2, Синтакса на италијанскиот јазик 1 и 2, Современ италијански јазик 1, 2 и 3, Лексикологија на италијанскиот јазик, Контрастивна анализа на италијанскиот и македонскиот јазик и Социолингвистика на италијанскиот јазик. Исто така, кандидатката Надица Негриевска е ангажирана за одржување настава по предметите Италијански јазик А 1.1., Италијански јазик А 1.2, Италијански јазик А 2.1., Италијански јазик А 2.2., Италијански јазик Б 1.1. и Италијански јазик Б 1.2. на Филолошкиот факултет, како и Италијански јазик како избран странски јазик на нематичните факултети на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Покрај обврските поврзани со наставата по наведените предмети, таа ги извршува одговорно и совесно и сите други задачи за потребите на Групата за италијански јазик и книжевност, Факултетот и Универзитетот.

За потребите на наставно-образовниот процес на Филолошкиот факултет во Штип, кандидатката Надица Негриевска има објавено на веб-страницата на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип рецензирана скрипта со наслов Морфологија на италијанскиот јазик 1 и рецензиран практикум со наслов Практикум по Морфологија на италијанскиот јазик 1. Исто така, кандидатката Надица Негриевска била член на бројни комисији за одбрана на дипломски трудови на Филолошкиот факултет во Штип.

2. Научноистражувачка дејност (оценка на научните, стручните и други остварувања на кандидатот што се релевантни за утврдување на условите за избор во звање доцент)

Кандидатката д-р Надица Негриевска објавува научни и стручни трудови во домашни и странски научни и стручни списанија од областа на романистиката, семантиката, контрастивната анализа и лексикологијата. Освен ваквиот придонес на Негриевска во развојот на научната мисла, треба да се спомене и нејзиното учество на повеќе меѓународни конференции.

Во продолжение ги наведуваме трудовите со куса евалуација за секој труд одделно:

I. Трудови објавени во меѓународни научни списанија

1. Негриевска, **Надица** (2019). Когнитивен пристап за значењето на предлозите. Палимпсест, Меѓународно списание за лингвистички, книжевни и културолошки истражувања, 4 (8). pp. 47-56. ISSN 2545-3998.

Евалуација на трудот: Во овој труд е претставен когнитивниот пристап за опишување на значењата на предлозите. Класичниот пристап во целост го запоставувал прашањето за поврзаноста на различните значења или претпоставувал дека различните значења меѓусебно се поврзани сосема случајно. Ваквиот пристап е присутен во речниците, во традиционалните граматика и во учебниците за изучување на странски јазик. Кај когнитивниот лингвистички пристап се развива нов начин на опишување на значенските варијации на предлогот. Овој пристап им приоѓа на предлозите како на повеќезначни јазични единици при што различните значења се системски поврзани меѓу себе и создаваат значенски мрежи. Значењето на полисемичните јазични единици какви што се предлозите се темели врз основната хипотеза на когнитивната лингвистика според која јазичните единици не се однесуваат на објектите во надворешниот свет, туку на концепти во човековиот ум. Тоа значи дека семантичката структура се изедначува со концептуалната структура, односно значењето се поистоветува со концептот. Овој труд цели кон тоа да се објасни основната хипотеза на когнитивната лингвистика, односно дека различните значења на предлозите се поврзани во значенска мрежа која се формира од прототипното значење.

2. Негриевска, **Надица** (2019). Потеклото на предлозите во италијанскиот јазик. Годишен зборник 2019 – Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 10 (14). pp. 9-16. ISSN 1857-7059.

Евалуација на трудот: Предлозите имаат многу значајна функција во економијата на говорот: да ги поврзуваат различните елементи во реченицата и да воспоставуваат однос меѓу различни елементи во реченицата. Предлозите се поврзани со категоријата падеж, а во јазиците каде што деklinацијата е загубена, каков што е случајот со италијанскиот и македонскиот јазик, предлозите ги преземаат функциите на падежите или на падежните флексии и тие ги изразуваат односите меѓу зависните и главните членови во синтагмата и во реченицата. Во овој труд авторката прави обид да даде еден историски преглед на предлозите во италијанскиот јазик со цел да се увиди поврзаноста на овие јазични единици со падежите во латинскиот јазик затоа што прилошките определби кои ги означуваат италијанските предлози, во класичниот латински јазик се изразувале исклучиво со помош на падежите. Авторката заклучува дека во италијанскиот јазик употребата на предлозите бележи исклучителен развој токму поради прогресивното исчезнување на падежните форми кај именските зборови. На процесот на синтетизирање на класичниот латински јазик кој ги искажува синтаксичките односи преку падежни наставки, се спротивставува аналитичкиот процес во италијанскиот јазик, кој секогаш се потпира на предлозите како на знаци кои ги регулираат односите меѓу различни компоненти во реченицата.

3. Негриевска, **Надица** и **Донев, Драган** (2017). *Разлики меѓу шпанскиот и италијанскиот јазик од фонолошка гледна точка*. Годишен зборник 2017 - Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 8 (8), pp. 9-17. ISSN 1857-7059.

Евалуација на трудот: Споредувањето е активност која се врши секојдневно со цел да се истакнат сличностите и разликите помеѓу две дејства, лица или нешта. Многу научни дисциплини го користат методот на споредба или контрастивна анализа. Во нашиот труд правиме споредба меѓу фонолошките карактеристики во италијанскиот и шпанскиот јазик со цел да ги истакнеме разликите на фонолошко ниво. Во почетокот на трудот се обидуваме да направиме краток преглед на потеклото на италијанскиот и шпанскиот јазик, а потоа се задржуваме на некои најзначајни разлики во поглед на акцентот и вокалниот и консонантскиот систем во двата јазика. Овој труд може да најде примена во наставата по италијански и шпански јазик и да им помогне на студентите во надминување на тешкотиите при изучување на овие два странски јазика, како и во намалување на грешките кои настануваат како резултат на заемното влијание меѓу двата јазика.

II. Трудови објавени во зборници од меѓународни и домашни научни конференции

4. Негриевска, Надица (2019). Значењето на италијанските прости предлози *FRA* и *TRA* и нивните можни еквиваленти во македонскиот јазик. Зборник на трудови од Четвртата меѓународна научна конференција ФИЛКО (филологија, култура, образование), 1 (4). pp. 248-255. ISSN 978-608-244-698-1.

Евалуација на трудот: Предлозите во италијанскиот јазик се едни од најтешките јазични категории за усвојување и тие најчесто им задаваат најголеми тешкотии на македонските слушатели кои го изучуваат италијанскиот јазик како странски јазик. Причина за тоа се големиот број синтаксичко-семантички функции кои ги изразува еден ист предлог, а исто така повеќе предлози можат да изразат една иста функција. Предмет на истражување во овој труд е значењето на простите предлози *fra* и *tra* во италијанскиот јазик и нивните можни еквиваленти во македонскиот јазик. Значењето е анализирано преку специфичниот однос кој го воспоставуваат овие предлози меѓу два елемента, како и врз основа на одделното значење на тие елементи со цел да се пронајдат сите еквивалентни предлошки конструкции во македонскиот јазик, како и сличностите и разликите меѓу италијанските предлошки конструкции и соодветните македонски преводни еквиваленти. Од спроведеното истражување авторката заклучува дека кај предлозите *fra* и *tra* во најголем дел од анализираните примери се јавува целосна еквиваленција.

5. Негриевска, Надица (2017). Контрастивна анализа на можниот начин во италијанскиот и македонскиот јазик врз примери ексцерпирани од романот *Canone Inverso* од авторот Паоло Мауренсиг и преводот на македонски. Зборник на трудови од Втората меѓународна научна конференција ФИЛКО (филологија, култура, образование), 2. pp. 427-436. ISSN 978-608-244-308-9.

Евалуација на трудот: Контрастивната лингвистика се занимава со споредување на два или повеќе јазика од синхронски аспект и опфаќа три области на контрастивно или споредбено проучување: контрастивна анализа, теорија на преведување и анализа на грешките. Таа е една од најразвиените постапки во доменот на контрастивната лингвистика која се занимава со систематско споредување на два или повеќе јазика со цел да се пронајдат сличностите и разликите меѓу споредуваните јазици. Предмет на овој труд е контрастивна анализа на можниот начин во италијанскиот и македонскиот јазик врз примери ексцерпирани од италијанскиот роман „*Canone inverso*“ од авторот Паоло Мауренсиг и преводот на македонски. Целта е да се издвојат сличностите и разликите во однос на неговата употреба со цел негово подобро усвојување, како и надминување на потешкотиите при неговото совладување од страна на македонските говорители кои го изучуваат италијанскиот јазик како странски јазик.

6. Маркоска, Надица (2015). *La relazione spaziale e temporale della preposizione DA nella lingua italiana e i suoi possibili equivalenti nella lingua macedone*. Atti del Primo Convegno Internazionale: Paralelismi linguistici, letterari e culturali, pp.369-380. ISSN 978-608-234-036-4.

Евалуација на трудот: Во овој труд авторката се обидува да направи еден приказ на просторните и временските односи на италијанскиот предлог *DA* како и да ги пронајде можните еквиваленти во македонскиот јазик. Целта на овој труд е да се пронајдат евентуалните еквиваленции во македонскиот јазик како и да се определи видот на еквиваленција преку контрастивна анализа на корпус ексцерпиран од модерната италијанска книжевност и соодветните преводни еквиваленти во македонскиот јазик. По направената исцрпна споредбена анализа авторката заклучува дека во македонскиот јазик се јавува делумно поклопување кога предлогот *DA* воспоставува временски однос бидејќи постојат некои разлики во однос на морфосинтаксата меѓу двата јазика. Што се однесува до просторните односи, се забележуваат многу повеќе примери на целосна еквиваленција. За крај, авторката предлага да се направи една контрастивна анализа на пообеман корпус за да може попрецизно да се пронајдат разликите и сличностите во однос на односите кои ги воспоставува овој италијански предлог.

7. Маркоска, Надица (2015). „Срце“ од Едмондо де Амичис на македонски. Огледало – месечник на книжевните преведувачи на Македонија, pp.6-7. ISSN 0351-2126.

Евалуација на трудот: Предмет на истражување во овој труд е анализа на преводот на романот за деца и млади „*Срце*“ од италијанскиот автор Едмондо де Амичис. Во преводот на делото преведувачката користи разни постапки на преведување со цел да го доближи што поблиску преводот до оригиналниот изворен текст. Во многу делови е застапен буквален превод или преформулирање збор за збор на изворниот текст во јазикот-цел. Преведувачката ја користи оваа постапка онаму каде што изворниот јазик и јазикот-цел имаат паралелни категории на структурен или на концептуален план. Во спроведената анализа на преводот на романот „*Срце*“ се забележува дека транспозицијата е доминантна постапка на преведување. На крај авторката заклучува дека преведувачката во својот превод користи мошне едноставен, јасен и разбирлив јазик, доследно ја пренесува содржината и смислата, а исто така не отстапува многу и од формата на оригиналниот роман.

8. Маркоска, Надица (2014). Стилски обележја на јазикот во фудбалот. Зборник на трудови од Меѓународната конференција за применета лингвистика: Практиката во јазикот, јазикот во практиката, pp. 103-111. ISSN 978-608-4506-34-8.

Евалуација на трудот: Во овој труд авторката го проучува јазикот во фудбалот од стилистичка гледна точка. Тој избобилува со експресивни елементи, стилски фигури и фразеолошки изрази. Целта на овие изрази е да се привлече вниманието на гледачите или на читателите, да ги инспирира, да ги приврзе, како и да ги вклучи директно во спортскиот настан. Авторката се задржува на следните стилски фигури кои се најзастапени во фудбалската лексика: метафора, компарација, хипербола, метонимија и антономазија, а нивната функција е да побудат силни емоции кај гледачите, слушателите и читателите и да му дадат на зборот или изразот некаква поинаква смисла.

9. Маркоска, Надица (2014). Влијанието на англискиот јазик врз италијанската лексика во фудбалот. Зборник радова са научног скупа Наука и глобализација, (1-1). pp. 393-409. ISSN 978-99938-47-58-8.

Евалуација на трудот: Предмет на истражување во овој труд на авторката е да се идентификуваат и да се анализираат лексичките фудбалски термини во италијанскиот јазик кои се преземени од англискиот јазик, со цел преку овој труд да се даде допринос во збогатувањето на науката за јазикот во делот на обработка на лексиката на функционалните стилови, бидејќи фудбалот претставува сфера на италијанското секојдневие и мора термилошки да се дефинира. Авторката заклучува дека во италијанската лексика во фудбалот се користат термини кои се преземени од англискиот јазик како неинтегрирани заемки, што значи навлегле во италијанскиот јазик во својата првобитна, оригинална форма. Ова го објаснува со фактот дека Англија е лулката на фудбалот, а исто така англискиот јазик се наметнува како светски јазик како резултат на глобализацијата и интензивирањето на контактите со англоамериканската култура. Собраните заемки се поделени во две групи: заемки од неопходност и луксузни заемки. Авторката заклучува дека само за мал дел англиски заемки не постои италијански еквивалент, додека останатите можат да се заменат со синоним од италијанскиот јазик. Меѓутоа, и покрај тоа, Италијанците почесто ги користат англиските термини под влијание на медиумите, а со цел да се привлече вниманието на читателот или гледачот, како и од престиж. Во делот на заемките ги вклучува и калките кои исто така се создадени по модел на англиските термини. Проучувањето на фудбалските термини во ова истражување доведува до заклучок дека голем дел од зборовите и изразите кои се користат во фудбалот во италијанскиот јазик се резултат на процесите на јазичното позајмување.

10. Маркоска, Надица и Велинова, Ева (2013). Гестовите во италијанскиот јазик. Зборник на научни трудови од Четвртата Меѓународна научна конференција „Меѓународен дијалог: Исток - Запад“ (култура, славјанство и економија), pp.43-46. ISSN 978-608-4689-04-1.

Евалуација на трудот: Предмет на истражување во овој труд на авторките е невербалната комуникација во италијанскиот јазик со помош на гестовите. Гестот е секој чин или дејност што луѓето ја изведуваат со своето тело или со некој негов дел за да се предаде некој знак, порака или информација на други луѓе, кои тоа го набљудуваат. Затоа може да се каже дека гестикулирањето е комуникација, а гестот – пораката во неа. Гестовите

се раѓаат од секојдневната реалност на животот, културата и навиките на луѓето во една заедница. Во трудот се обработени гестовите кои се типични за Италија, гестовите кои имаат различна употреба во одделни региони на Италија, како и гестовите кои се причина за појава на недоразбирања помеѓу припадници на различни култури. На крај авторките доаѓаат до заклучок дека познавањето на значењето на гестовите карактеристични за една земја чиј јазик се изучува помага при интеракцијата со нативните говорители, како и во надминување на разни недоразбирања кои може да се јават.

11. Велинова, Ева и Маркоска, Надица (2013). *Јазикот како обележје на француската култура во книжевното творештво на Марсел Пруст*. Зборник на научни трудови од Четвртата Меѓународна научна конференција „Меѓународен дијалог: Исток - Запад“ (култура, славјанство и економија), pp. 139-142. ISSN 978-608-4689-04-1.

Евалуација на трудот: Авторките на овој труд се обиделе да извршат анализа на книжевниот јазик, нагласувајќи ја неговата амбивалентност: ако јазикот биде сфатен како јазик на високата култура и обележје на едукацијата на говорителот, но и ако јазикот е одраз на одредена етничка, старосна или општествена група. Оваа статија има за цел да ја разгледа културолошката вредност која ја има францускиот јазик во делото на Марсел Пруст од двата споменати аспекти.

III. Трудovi објавени во домашни научни и стручни списанија и публикации

12. Маркоска, Надица (2013). Семиологија на виното во италијанскиот јазик. Литературен збор (1-3). pp. 93-101. ISSN 0024-4791.

Евалуација на трудот: Предмет на истражување во овој труд на авторката е проучување на семиологијата на референтот „вино“ кој содржи покрај денотативни референцијални семи и други семи кои не се од особено значење за неговото именување. Тие семи се конотативни референцијални семи и токму тие се носители на фигуративните значења на виното. Фигуративното значење на виното е разгледувано во 74 единици: 44 пословици, 7 фраземски единици, 3 вицеви, 8 толкувања на соништа, 2 афоризма и 9 изреки. Авторката прави едно кратко резиме на фигуративните значења на виното во италијанскиот и во македонскиот јазик и заклучува дека виното се јавува повеќе со позитивна конотација отколку со негативна и симболизира благороден и божествен пијалок кој делува позитивно на луѓето доколку се конзумира во умерени количини. Исто така, виното е симбол на радост, среќа, прослава. Неговата негативна конотација се среќава само во оние единици каде што доаѓа до израз неговото прекумерно конзумирање и како резултат на тоа и негативните последици врз здравјето на луѓето. Исто така, авторката прави една паралела меѓу симболиката и семиологијата на виното и доаѓа до заклучок дека во некои единици семиологијата на виното се совпаѓа со неговата симболика: од една страна е виното како симбол на крвта и на црвената боја, а од семиолошки аспект преку крвта и црвената боја се изразува неговото позитивно дејство врз здравјето на луѓето. На крај авторката завршува со неколку познати афоризми и изреки за виното.

13. Маркоска, Надица (2014). Диференцијална анализа на категоријата определеност/неопределеност во македонскиот и италијанскиот јазик. Литературен збор, (4-6). pp. 105-112. ISSN 0024-4791.

Евалуација на трудот: Предмет на истражување во овој труд на авторката е контрастивна анализа на категориите определеност и неопределеност во италијанскиот и македонскиот јазик со цел да се изнајдат сите сличности и разлики во однос на формите, употребата и испуштањето на членските наставки или членот во двата јазика. Авторката заклучува дека постојат повеќе разлики во однос на членот или членските наставки во италијанскиот и македонскиот јазик. Разликите се однесуваат првенствено на местоположбата на членот. Во однос на формите, заклучува дека македонскиот јазик за разлика од италијанскиот јазик избобилува со членски форми за пространствено определување. Од гледна точка, пак, на употребата истакнува дека најчесто се јавуваат разлики кај употребата на определениот член со географските имиња, како и кај присвојните придавки кога стојат пред именки кои означуваат роднинска врска и се употребени во единина.

14. Маркоска, Надица (2013). Лексиката во фудбалот во италијанскиот јазик. Годишен зборник 2013 – Филолошки факултет, УГД – Штип, 4. pp. 139-147. ISSN 1857-7059.

Евалуација на трудот: Фудбалот е најпопуларен и најпрактикуван спорт во Италија, дел од италијанската култура и италијанското секојдневие. Тој претставува еден општествен, економски и лингвистички феномен: има своја посебна лексика која ја употребуваат оние кои се занимаваат со овој спорт, милиони фанови ширум Италија, но исто така не е непозната и за оние кои не пројавуваат посебен интерес за фудбалот затоа што тие живеат во такво опкружување каде постојано се зборува на тема фудбал. Предмет на истражување во овој труд на авторката е фудбалската лексика во италијанскиот јазик која изобилува со термини од разни науки, новонаформирани лексички единици формирани од италијанска основа и италијанска наставка (суфикс или префикс), кратенки и акроними, апелативи и етноними.

IV. Рецензирана електронска скрипта

15. Коцева, Весна и Негриевска, Надица (2020). Морфологија на италијанскиот јазик 1. ISBN 978-608-244-725-4. <http://e-lib.ugd.edu.mk/917>.

Евалуација на трудот: Ракописот со наслов „Морфологија на италијанскиот јазик 1“ ги опфаќа следните видови зборови во италијанскиот јазик: член, именка, придавка и заменка. Оваа скрипта, првенствено е наменета за студентите од групата Италијански јазик и книжевност на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, конкретно, за предметот *Морфологија на италијанскиот јазик 1* којшто е предвиден во вториот семестар од студиите.

Првиот дел на ракописот е посветен на *Членот во италијанскиот јазик*. Во овој дел темелно се обработени определениот, неопределениот и партизивниот член во италијанскиот јазик. На крајот од ова поглавје, даден е детален преглед на употребата на членот со географски имиња, со сопствени именки, со именки од странско потекло, со сингли, како и употребата на членот пред присвојните придавки. Еден дел е посветен и на оние случаи во кои се забележува испуштање на членот.

Во вториот дел е обработена *Именката во италијанскиот јазик*. На почетокот се разгледуваат именките од семантичка гледна точка. Потоа се дадени сите карактеристики и специфичности во однос на родот на именката, вклучувајќи ги различните начини на формирање на женски род кај именките. Понатаму во ова поглавје се дадени уште две класификации на именките: врз основа на бројот, како и од формален аспект.

Третото поглавје се однесува на *Придавката во италијанскиот јазик*. Првиот дел е посветен на квалитативните или описни придавки во италијанскиот јазик. На почетокот се опишуваат основните карактеристики на овие придавки: род, број, согласување со именката, местото на описната придавка, како и разните видови на описни придавки. Потоа детално се опишува степенувањето на квалитативните придавки, како една од карактеристиките која е својствена токму за овој тип на придавки. Вториот дел од ова поглавје е посветен на определените придавки и овде детално се обработени сите видови на определени придавки во италијанскиот јазик: присвојни, показни, неопределени, прашални, извични и бројни придавки.

Последното поглавје ја опишува *Заменката во италијанскиот јазик*. Првиот дел е посветен на личните заменки, како едни од најчесто употребуваните заменки, потоа следат оние видови заменки кои како форми се идентични со соодветните придавки, а на крајот темелно се обработени и релативните или односните заменки.

V. Рецензиран електронски практикум

16. Коцева, Весна и Негриевска, Надица (2020). Практикум по Морфологија на италијанскиот јазик 1. ISBN 978-608-244-731-5. <http://e-lib.ugd.edu.mk/925>.

Евалуација на трудот: Ракописот со наслов „Практикум по Морфологија на италијанскиот јазик 1“ претставува учебно помагало кое е приспособено на содржините

од вежбите по предметот *Морфологија на италијанскиот јазик 1*, кој студентите од групата по Италијански јазик и книжевност на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип го слушаат во вториот семестар. Овој практикум ја надополнува скриптата по истиот предмет и е структуриран со цел да одговори на секоја од наставните содржини поделени во поглавја. Целта на овој практикум е да им се овозможи на студентите полесно да го совладаат материјалот, да ги проверат сопствените знаења преку самостојна работа, како и да ги надградат стекнатите знаења.

Практикумот ја следи структурата на соодветната скрипта, па тој е поделен на четири поглавја во согласност со програмата по истоимениот предмет.

При изработката на овие вежби особено се внимава на градицијата во однос на нивната тежина. Односно, во почетокот се дадени вежби во кои се бара препознавање, а дури кон крајот се бара од студентот да го репродуцира знаењето.

VI. Учество во проекти

17. Негриевска, Надица и др. (2018). *Евалуација на наставата по јазик и книжевност во високото образование*. Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Евалуација: Предмет на истражување на овој проект се можностите за евалуација на наставниот процес во високото образование, во наставата по јазик и книжевност. Со него се предвидени истражувања на различни видови евалуациски постапки, со цел да се утврди остварливоста на целите и задачите на наставата и учењето, кои се трансформираат во квалитативни и квантитативни промени во развојот на студентите. Евалуацијата се одвива и во самиот процес на учењето, како и на крајот, како завршна фаза во процесот на наставата, односно со формативно и сумативно оценување на постигнувањата и на студентите и на нивните наставници. Наставниците го евалуираат наставниот процес за да го определат нивото на успешност на својата наставна пракса и да ги споредат своите наставнички вештини со вештините на своите колеги. Со евалуација на наставата се следи и процесот на реализација на новите курсеви по одделни студиски програми, а од студентите се добиваат непосредни информации за тоа што навистина мислат за самиот курс. Повратните информации за наставниот процес се добиваат со собирање податоци од страна на студентите и колегите наставници, а евалуацијата се спроведува со помош на евалуациски ливчиња, анкети, структурирана групна дебата или по пат на e-mail прашалник. Проектот е наменет за студентите на Филолошкиот факултет од втора, трета и четврта година на студии, како и за дел од професорите што предаваат на овие студенти, и тоа не само задолжителни, туку и изборни предмети и курсеви. Временската рамка на проектот е од февруари 2018 до февруари 2020 година.

18. **Маркоска, Надица и др.** (2016). *Ментор*. Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

Евалуација: Проектот „МЕНТОР“ е предвиден со меморандум за деловна соработка потпишан меѓу Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип и Бирото за преведување ПСД ДОО од Љубљана и е заеднички проект на овие две институции. Проектот започна да се реализира од почетокот на 2016 г. и опфаќа повеќе сегменти: пренос на знаења/информации на студентите на Филолошкиот факултет и другите факултети во рамките на УГД; преведување – инволвирање на двете страни во преведувачките проекти во Македонија и пошироко; обезбедување на пракса во ПСД за студентите на групите за преведување и толкување (сите јазици); обезбедување на обука за наставниот кадар во врска со софтверските помагала за преведување (ТРАДОС и сл.); мобилизирање на студентите со големи достигнувања за време на студирањето и можност за нивно дополнително обучување под менторство на искусни преведувачи и можност за нивно вработување во ПСД. Со проектот „МЕНТОР“ се опфатени следните теми: преведување, процеси на преведување, стандарди EN/ISO (нов ISO); имплементација на ISO/EN во софтверите на ПСД, Trados, Matecut, Machine translation; почитување на процесите: проектно водење, обезбедување на квалитет; апликација и речник (доделување на UN/PW на сите и доделување на лица за увоз во речникот/Мкд).

VII. Учество на семинари, конференции, симпозиуми и обуки

19. Обука на професори по италијански јазик “L’insegnamento del lessico e della grammatica dell’italiano LS agli apprendenti preadolescenti e adolescenti” (Настава на лексика и граматика на италијанскиот јазик како странски за деца и адолесценти). Организатори на семинарот: Универзитет за странци во Перуца, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје, 21 и 22.2.2020 г.
20. Обука за наставници по италијански јазик „Coinvolgere, divertire, imparare: riflessioni e spunti per una didattica dell’italiano LS per ragazzi, integrata con le nuove tecnologie“ (Вклучување, забава и учење: идеи за настава по италијански како втор јазик за деца интегрирана со нови технологии) организирана од страна на Здружението на наставници по италијански јазик во Македонија со поддршка од Амбасадата на Р.Италија во Македонија, Скопје, 22 и 23 февруари 2019 г.
21. Меѓународна конференција „L’italianistica nel terzo millennio: le nuove sfide nelle ricerche linguistiche, letterarie e culturali“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје, 27 и 28 септември 2019 г.
22. Меѓународен семинар за обука на наставници по италијански јазик „Analisi e progettazione di materiali didattici“ во организација на Катедрата за италијански јазик и книжевност при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, Скопје, 5 и 6 мај 2018 г.
23. Обука на наставници по италијански како странски јазик „La scrittura creativa e la scrittura funzionale: modelli per l’insegnamento (Креативно и функционално пишување: модели за настава)“, Институт „Данте Алигиери“ и Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје, 2 и 3 декември 2016 г.
24. Семинар во рамките на проектот „Ментор“ на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Организатор: ПСД – Груп, Штип, 15-19.10.2015 г.
25. Меѓународен симпозиум на книжевни преведувачи „Книжевниот превод – заеднички јазик на Европската Унија“, организиран од Сојузот на литературни преведувачи на Македонија, Лешок, 31.8 – 01.9.2015 г.
26. Обука на наставници по италијански јазик во Република Македонија. Организатори на семинарот: Универзитет „Ка Фоскари“ - Венеција, Институт „Данте Алигиери“ - Скопје, Амбасада на Република Италија - Скопје.
I фаза: 9 - 10.5.2015 (Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје);
II фаза: 1 – 30.6.2015 (Настава онлајн);
III фаза: 14- 15.10.2015 (Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје);
27. Меѓународен семинар „Working for Europe.com“, Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје и Универзитет „Католика“ од Милано, Скопје, 29 и 30 септември 2014 г.
28. Меѓународна конференција „Parallelismi linguistici, letterari e culturali“, Convegno internazionale in occasione dei 55 anni di Studi italiani presso l’Università “Ss.Cirillo e Metodio” di Скопје, во организација на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Охрид, 13 – 15 септември 2014 г.
29. Меѓународен симпозиум на книжевни преведувачи „Преводот на книжевноста за деца и млади“, организиран од Сојузот на литературни преведувачи на Македонија, Лешок, 25 и 26.8.2014 г.
30. Обука на наставници по италијански јазик организирана од страна на Универзитетот за странци во Перуца, Република Италија, од 7 до 25 јули 2014 г., во три модула:
I – Италијанската култура и цивилизација во наставата по италијански јазик;
II – Лингвистика;
III – Дидактика.
За учество на оваа обука кандидатката има добиено стипендија од страна на Амбасадата на Р. Италија во Скопје.
31. Обука на наставници по италијански јазик во Република Македонија. Организатори: Универзитет „Ка Фоскари“ – Венеција, Институт „Данте Алигиери“ – Скопје,

- Амбасада на Република Италија – Скопје.
 I фаза: 20 – 21 јуни 2014 г. (Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје;
 II фаза: септември 2014 г. (онлајн настава);
 III фаза: 4 – 5 октомври 2014 г. (Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје).
32. Меѓународна научна конференција „Македонистиката меѓу традицијата и современите предизвици“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, 21 и 22 ноември 2013 г.
  33. Денови на учење: „Certificare la lingua italiana: obiettivi e modalità“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје, 18.10.2013 г.
  34. Меѓународна конференција за применета лингвистика „Практиката во јазикот, јазикот во практиката“ во организација на Факултетот за странски јазици при Универзитет ФОН, Скопје, 7 и 8 јуни 2013 г.
  35. Меѓународна научна конференција „Наука и глобализација“, Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет Пале, Босна и Херцеговина, 17 – 19 мај 2013 г.
  36. Обука на наставници по италијански јазик во Република Македонија. Организатори: „Ка Фоскари“ – Венеција, Институт „Данте Алигиери“ – Скопје, Амбасада на Република Италија – Скопје.
 I фаза: 26 – 27 април 2013 г. (Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје);
 II фаза: мај 2013 г. (онлајн настава);
 III фаза: 24 – 25 јуни 2013 г. (Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје).
  37. Меѓународна научна конференција „Меѓународен дијалог: Исток-Запад“, Корпоративен меѓународен славјански универзитет „Г.Р.Державин“ - Свети Николе – Тамбов, Свети Николе, 19 и 20 април 2013 г.
  38. Напреден курс по италијански јазик при “Università per stranieri“ во Перуџа, Р. Италија, од 1 јули до 31 август 2004 година, овозможен преку стипендија од Амбасадата на Република Италија.
  39. Напреден курс по италијански јазик при “Università per stranieri“ во Сиена, Р. Италија, од 1 до 29 август 2003 година, овозможен преку стипендија од Амбасадата на Република Италија.

VIII. Завршна евалуација на наставно-образовната и научноистражувачката дејност на д-р Надица Негријевска

Од приложениот список на објавени трудови и на извршени активности, како и од евалуацијата на секој труд и на секоја активност одделно, може да се забележи дека д-р Надица Негријевска објавила задоволителен број на наставно-педагошки и научни трудови. Поголемиот број трудови објавени во меѓународни научни списанија и публикации како и во домашни научни и стручни списанија, учеството на меѓународни научни конференции и во проекти покажуваат дека д-р Надица Негријевска реализирала мошне богата наставно-педагошка и научноистражувачка дејност со што дала свој значаен придонес во развојот на наставно-образовниот процес на Филолошкиот факултет во Штип, а со тоа и на Универзитетот „Гоце Делчев“ како интегриран универзитет.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

40. **Соработник** во изготвување на „Речник на синоними во македонскиот јазик“ (2017) од авторите Толе Белчев и Снежана Веновска-Антевска, издавач: Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, ISBN 978-608-244-416-1.
41. **Член на редакциски одбор** на Меѓународен зборник на трудови на Филолошки факултет.
42. **Член на Комисија** за комисијско полагање на испити во прв циклус на студии.

43. Член на Комисија за јавна одбрана на дипломски труд.
44. Член на Институт за јазици.
45. Член на Комисија за запишување на нови студенти во прва година на прв циклус универзитетски студии за студиската 2013/2014, 2015/2016, 2018/2019, 2019/2020 г. на Филолошки факултет.
46. Член на Здружение на професори по италијански јазик ЗПИРМ Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Рецензентската комисија со задоволство ги разгледа доставените документи на кандидатката д-р Надица Негриевска, објавените учебни помагала, трудовите објавени во меѓународни, во странски и во домашни научни списанија и публикации, учествата на меѓународни научни конференции, активностите во научноистражувачките проекти, учеството на бројни обуки и семинари, како и стручно-апликативната и организациска работа. Сето тоа сведочи за посветена и сериозна работа и постигнати резултати во наставно-образовната, во научноистражувачката и во стручно-апликативна и организациско-развојната дејност.

Врз основа на изнесените податоци за кандидатката, членовите на Рецензентската комисија со огромно задоволство заклучуваат дека д-р Надица Негриевска во целост ги исполнува сите суштински и законски критериуми за избор во наставно-научно звање *доцент* предвидени со Законот за високо образование, со Статутот на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, како и со Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни и наставни звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип.

Имајќи ги предвид предочените факти, Рецензентската комисија има особена чест и задоволство да му предложи на **Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип** да го усвои овој извештај и кандидатката д-р Надица Негриевска да ја избере во звање доцент за научната област романистика и граматика, семантика, семиотика, синтакса на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Александра Саржоска, претседател, с.р.

Проф. д-р Радица Никодиновска, член, с.р.

Доц. д-р Весна Коцева, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДИРААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				Вкупно
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	
1	Избор во звање помлад асистент	1	10			10
	ВКУПНО					10
Р. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				Вкупно
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	
1.	Дел од монографија или научна книга Активност реден бр. 15 и 16	2	6			12
2.	Прегледен труд Труд реден бр.3	1	5			5
3.	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори) Труд бр. 1 (прв автор) и 2 (прв автор)	2	9			18
4.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во зборник од трудови од научен собир Труд бр. 4, 5 и 9 (во странство) Труд бр. 6, 8, 10 и 11 (во земјата)	4	2	3	3	17
5.	Трудови објавени во домашни и странски научни списанија Труд бр.14	1	3			3
6.	Учество на научен собир со реферат (постер/усно), концерт во земјата и во странство Активност реден бр.35 (во странство) Активност реден бр.21, 25, 28, 29, 32, 34 и 37 (во земјата)	7	1,5	1	2	12,5
7.	Одбранета докторска теза	1	8			8
8.	Одбранет магистерски труд	1	4			4
9.	Студиски престој во странство	8 (еднократно)				
	ВКУПНО					87,5
Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				Вкупно
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	
1	Учесник во научен проект (најмногу три) (Активност реден бр.17 и 18)	2	5			10
2	Техничко унапредување Активност бр. 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 30, 31, 33, 36, 38 и 39	10	2	3	2	26
3	Труд во стручно (научно-популарно) списание Труд бр.7, 12 и 13	3	2			6
4	Член на универзитетски или владини тела Активност бр.45 (4 пати)	4	5			20

5	Член на факултетски орган, комисија Активност бр.40, 41, 42, 43, 44, 46	6	2			12
	ВКУПНО					74
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					171,5